Universiteit Utrecht

Utrechts instituut voor Linguïstiek OTS
Faculteit Geesteswetenschappen
Universiteit Utrecht

Nieuwsbrief 2017

Babylab Utrecht

Voorwoord

door **Frank Wijnen**

Wat er gebeurt in de eerste twee levensjaren van een kind is van enorm belang voor zijn latere leven. De hersenen van een baby ontwikkelen zich in hoog tempo en er zijn veel uiteenlopende factoren die deze ontwikkeling kunnen beïnvloeden, zowel positief als negatief, van voeding tot de hechting tussen kind en zijn verzorgers. Kort geleden is het manifest '1001 Kritieke Dagen' verschenen, waarin aandacht wordt gevraagd voor de vroege ontwikkeling van baby's als uitgangspunt voor een gezond en gelukkig leven.

Ook taal en communicatie spelen in de eerste 1001 dagen van een kinderleven een belangrijke rol. Al in de baarmoeder begint een baby iets te leren over de stem van zijn moeder en de taal die zij spreekt. In de eerste twee jaren na de geboorte leren kinderen hoe taal in elkaar zit en hoe je die kunt gebruiken. Ze doen dat door te luisteren naar wat de mensen om hen heen zeggen en zelf terug te praten. Iedere baby heeft dus mensen nodig die tegen hem praten, willen luisteren naar wat hij zegt en daar op reageren.

In het Babylab onderzoeken we hoe baby's en peuters door luisteren en zelf te praten de klanken, woorden en zinsbouw van hun moedertaal onder de knie krijgen. We proberen iets te weten te komen over processen in de hersenen die daarbij een rol spelen. We doen dat omdat we graag willen begrijpen hoe dat wonderlijke proces van de taalontwikkeling in elkaar zit. Maar we doen ons onderzoek ook om iets te doen voor kinderen die problemen hebben met taal en communicatie. Ongeveer 5 procent van alle kinderen heeft een aangeboren taalontwikkelingsstoornis. Er zijn ook kinderen die door andere ontwikkelingsproblemen of (erfelijke) aandoeningen taalontwikkelingsproblemen hebben. En er zijn kinderen die niet de kans krijgen om taal goed te leren, doordat hun verzorgers of de omgeving waarin ze opgroeien niet meewerken. Een moeizame, vertraagde of verstoorde taalontwikkeling heeft vaak nadelige gevolgen later in het leven. Het gaat minder goed op school, het is moelijker om aansluiting te vinden bij leeftijdsgenoten, er kunnen gedragsproblemen en psychische problemen ontstaan.

Het onderzoek naar de taalontwikkeling is nog lang niet klaar. Er zijn nog erg veel onbeantwoorde vragen en om die vragen te beantwoorden hebben we nog altijd de medewerking van veel kinderen en hun ouders nodig. U hebt ons in het afgelopen jaar fantastisch geholpen met ons onderzoek; we zijn u daar bijzonder dankbaar voor. In deze nieuwsbrief kunt u lezen wat we in het afgelopen jaar met uw hulp zoal bereikt hebben. In 2017 gaan we weer vrolijk verder en we hopen dat we opnieuw op u kunnen rekenen. Ook hopen we dat u uw kennissen en vrienden die kleine kinderen hebben, wilt wijzen op ons werk en ze aanmoedigen zich ook bij ons aan te melden voor deelname aan ons onderzoek.

De beste wensen voor 2017!

Frank Wijnen
Directeur Babylab / UiL OTS

Janskerkhof 13
3512 BL Utrecht
babylabutrecht@uu.nl
http://babylab.wp.hum.uu.nl/

Hoe leren kinderen van 18 maanden grammaticale patronen?

door **Ileana Grama**

Mijn naam is Ileana en ik werk als promovenda in het Babylab. Mijn onderzoek richt zich op de manier waarop kinderen van 18 maanden oud grammaticale regels beginnen op te sporen. In het bijzonder ben ik geïnteresseerd in grammaticale regels waarbij er een relatie is tussen twee woorden (of delen van woorden) die enigszins verwijderd zijn van elkaar (bijvoorbeeld: *Ik heb de dokter gebeld*). Om deze regels te leren moeten kinderen de doelelementen (*heb, ge-*) identificeren, wat niet gemakkelijk is omdat deze woorden in spraak zelden benadrukt worden. Hierdoor zouden ze gemakkelijk gemist kunnen worden. Naast het identificeren van de woorden, moeten ze ook de relatie tussen deze elementen identificeren (bijvoorbeeld, je kunt niet zeggen: *ik heb de dokter bellen*), en ze moeten zich realiseren dat deze regel ook in andere zinnen toegepast kan worden (bijvoorbeeld: *ik heb deze ingrediënten gekocht*). Kunnen kinderen deze grammaticale regels leren, enkel en alleen door aandacht te schenken aan wat ze horen?

Ik heb dit onderzocht door kinderen van 18 maanden oud een verzonnen taal te laten horen met zinnen zoals '*tep wadim lut*', waarin het eerste woord altijd het laatste woord voorspelt (dus *tep wadim lut* en *sot wadim jik* zijn correct, maar *tep wadim jik* is niet correct). Hierbij wilde ik weten of (a) kinderen de regels konden leren als de doelelementen van de regels niet opvallend waren, en (b) of kinderen niet alleen deze regel konden leren, maar ook toe konden passen in nieuwe contexten met onbekende woorden (bijvoorbeeld *tep poemer lut*).

Wat bleek, was dat kinderen de regels tussen deze woorden konden leren, zelfs wanneer de woorden minder uitgesproken waren, zoals grammaticale woorden zoals *heb* ook minder goed uitgesproken worden in normale spraak. Sommige verschillen tussen jongens en meisjes leken aanwezig te zijn, hoewel ze klein waren en er meer onderzoek nodig is om deze te bevestigen. Zo bleek dat jongens de specifieke woordparen (*tep…lut, sot…jik*) goed wisten te onthouden. Meisjes, daarentegen, leerden de regels op een meer abstracte manier, waarbij ze alleen wisten te onthouden dat het eerste woord in de zin het laatste woord voorspelde. Echter, na een korte tijdsperiode waarin ze afgeleid werden met een andere taak, wisten ze niet de specifieke woordparen te onthouden. Zodra nieuwe woordparen geïntroduceerd werden (*tep…jik, sot…lut*), werden deze direct aangenomen als de correcte regels en werd hieraan de voorkeur gegeven in tegenstelling tot de eerdere paren (*tep…lut, sot…jik*). Verschillen tussen jongens en meisjes in de taalontwikkeling waren eerder al gevonden, maar de observatie dat jongens een beter geheugen voor specifieke woorden lijken te hebben wanneer meisjes op een meer abstracte manier onthouden, is nieuw.

Daarnaast werd er geen bewijs gevonden dat kinderen op deze leeftijd in staat zijn om grammaticale regels te generaliseren naar nieuwe contexten. Zo waren kinderen die *tep wadim lut* hadden geleerd, niet in staat om op te merken dat *tep poemer lut* wel correct was en *tep poemer jik* niet. De reden hiervoor zou kunnen zijn dat kinderen op deze leeftijd nog niet goed zijn in generaliseren, en daarom alleen regels in bekende contexten kunnen toepassen. Een andere verklaring zou kunnen zijn dat kinderen wél in staat zijn om te generaliseren, maar wanneer er nieuwe woorden gehoord worden (*poemer*) focussen ze zich alleen op deze nieuwe woorden, waardoor ze de grammaticale (in)correctheid van de woorden eromheen niet meer opmerken.

Klemtoonpatronen en de relatie tussen taal en gedrag

door **Brigitta Keij**

Mijn naam is Brigitta Keij en ik ben net klaar met het afronden van mijn proefschrift! Het onderzoek voor mijn proefschrift ging over hoe heel jonge baby's taal leren. Wat ik specifiek heb onderzocht was of jonge baby's liever naar het ritme – of 'klemtoonpatroon' – van de moedertaal luisteren dan naar dat van een vreemde taal, en wanneer deze voorkeur dan ontstaat. Daarom heb ik de afgelopen jaren baby's van 4, 6 en 8 maanden oud onderzocht. De resultaten van het onderzoek laten zien dat baby's die Nederlands leren nog geen voorkeur hebben voor een bepaald klemtoonpatroon wanneer ze 4 maanden oud zijn, maar zodra ze 6 maanden oud zijn blijken ze inderdaad liever naar het Nederlandse klemtoonpatroon te luisteren.

Daarnaast heb ik onderzocht of baby's dit klemtoonpatroon ook kunnen gebruiken voor het ontdekken van woorden in spraak. Het blijkt dat baby's van 8 maanden nog niet het Nederlandse klemtoonpatroon kunnen gebruiken hiervoor, maar ze gebruiken klemtoon wel op een andere manier op deze leeftijd. Ze gaan er namelijk vanuit dat een beklemtoonde lettergreep het begin van een woord is én dat er geen twee beklemtoonde lettergrepen direct na elkaar kunnen komen in een woord. Zo is het gebruiken van klemtoon dus toch een hele nuttige strategie om woorden te ontdekken!

Naast het afronden van mijn proefschrift heb ik afgelopen jaar ook samen met Loes Janssen en Gizem Sözen onderzocht wat precies de relatie tussen taal en gedrag is bij eentalige en tweetalige kleuters. Voor dit onderzoek mochten de kinderen een taalspel op een tablet spelen en werden ze ondertussen gefilmd. Na afloop werd gekeken hoe goed de kinderen het taalspel hadden gespeeld en werd hun gedrag tijdens het spelen van het spel in kaart gebracht aan de hand van de video's. We hebben gevonden dat kinderen die minder moeite hadden met het begrijpen van het taalspel ook minder tekenen van boosheid, frustratie en verdriet lieten zien. Het lijkt dus zo te zijn dat een goed taalbegrip leidt tot het ervaren van minder negatieve gevoelens. We gaan nog uitgebreider onderzoek doen, om precies te kunnen zeggen hoe de vork in de steel steekt.

Een ander onderzoek dat in 2017 van start zal gaan gaat over het ontdekken van woorden in spraak door baby's van 10 maanden oud. Ik zal dit onderzoek gaan uitvoeren samen met Emma Everaert en het is eigenlijk een soort vervolgonderzoek naar aanleiding van de resultaten beschreven in mijn proefschrift. Voor dit vervolgonderzoek zijn weer veel enthousiaste ouders met blije baby's zoals jullie nodig, dus bent of kent u iemand met een baby tussen de 4 en 10 maanden? Meld hem of haar dan aan via onze website! Alvast bedankt!

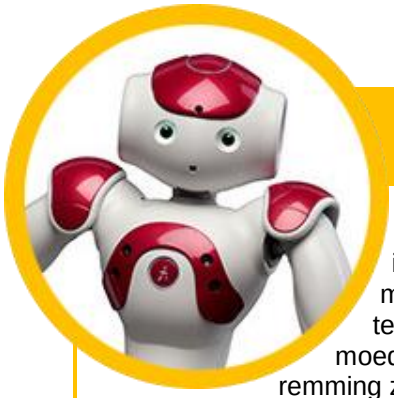

Robot Nao als testassistent in het Babylab

door **Maartje de Klerk** & **Steffi Harte**

In oktober was de Nao-robot op bezoek bij het Babylab. Wij hadden de robot te leen via Notas, een organisatie die zich bezighoudt met taal- en spraaktechnologie. De robot werd ingezet in een onderzoek waarin kinderen van 4 tot 6 jaar oud taakjes zouden uitvoeren met behulp van de Nao-robot. De achterliggende gedachte was dat kinderen in een testsituatie (vaak) niet goed kunnen/durven laten zien wat ze werkelijk weten van hun moedertaal. Met de robot werd een situatie gecreëerd waarin mogelijk de kinderen minder remming zouden voelen en beter op hun gemak zouden zijn, waardoor ze meer zouden gaan praten. Om hiervoor te zorgen hadden we een context bedacht waarin de robot van de planeet Nao kwam en graag het Nederlands wilde leren. De robot kreeg de naam RNata (**R**obot **N**ao **A**ls **T**est**A**ssistent). RNata kon goed "Naotiaans" spreken, maar nog niet zo goed Nederlands. Er werd aan de kinderen uitgelegd dat zij RNata zouden helpen Nederlands te leren en dat zij op hun beurt een aantal Naotiaanse woorden zouden leren.

De taakjes werden voorafgegaan door een korte introductie met RNata, waarin ze liet zien wat ze kon (staan, zwaaien, zitten). De bedoeling van deze introductie was dat de kinderen zich wat meer op hun gemak zouden voelen, want sommigen vonden de robot best wel spannend.

Het eerste taakje ging om het herhalen van zogeheten 'pseudowoorden'. Dit zijn woorden die niet werkelijk bestaan, maar die wel voldoen aan de Nederlandse regels voor klank-combinaties. Ze zouden dus wel kunnen bestaan. Het kind (of de testleider, als het kind wat verlegen was) liet RNata een kaartje zien met daarop een bekend object, zoals een bus of een jurk. RNata herkende dan middels *Nao marks* wat er op het plaatje stond, en vertelde hoe het in het Naotiaans heette. RNata vroeg vervolgens of de kinderen dit woord konden herhalen. Het was leuk om te zien dat veel kinderen erg enthousiast met dit taakje meededen en echt hun best deden de klanken na te bootsen. Kinderen die (erg) verlegen waren vonden het wel heel leuk om de kaart te laten zien, maar het na-zeggen van die gekke woorden bleef dan vaak toch wel een beetje te spannend.

In het volgende taakje kregen de kinderen en de robot weer een afbeelding te zien, en nu vertelde RNata in het Nederlands wat zij zag. Soms maakte zij hierbij een grammaticale fout, bijvoorbeeld: "*de druiven is groen*", of "*de meisje eet een pizza*". Het kind mocht aangeven of RNata het goed had gezegd, of dat het een beetje gek klonk. Het was interessant dat veel kinderen wel doorhadden dat er iets raars aan de hand was, maar dat ze moeite hadden de robot te corrigeren. Zeker voor de jonge kinderen was deze taak echt nog te moeilijk.

Het laatste taakje was een voorleestaakje: RNata mocht luisteren hoe het kind een verhaal vertelde aan de hand van een boek met plaatjes. Voor onderzoekers is dit een waardevolle bron van spontane spraak. Bij deze taak werd de interactie met RNata minimaal gehouden. De meeste kinderen vonden het erg leuk om het verhaaltje voor te lezen en deden goed mee. Ook de verlegen kinderen vertelden rustig het verhaaltje. Sommige kinderen keken af en toe tijdens het voorlezen naar RNata, wachtend op een reactie. Omdat het moeilijk was zinvolle reacties van RNata van tevoren te bedenken, gaf RNata alleen aan het einde van de taak een reactie. Dit was soms wel jammer omdat kinderen wel interactie verwachtten. Wanneer het Babylab een robot heeft aangeschaft zal er tijd in gestoken moeten worden om dit soort interacties soepel te laten verlopen.

Achteraf gezien was de context (RNata wil Nederlands leren en spreekt wel een andere taal) best moeilijk, met name voor de heel jonge kinderen. Ondanks dat de context nog wat moeilijk was voor veel kinderen en het feit dat sommige kinderen RNata toch echt wel spannend vonden en (erg) verlegen waren, is de ervaring dat de kinderen erg goed en enthousiast meededen met het onderzoek. Zelfs de meest verlegen kinderen klapten niet volledig dicht. In de meeste gevallen moesten de kinderen aan het begin wennen aan RNata. Naarmate we verder kwamen tijdens de testsessie, was te zien dat de kinderen wat losser werden en meer meededen. De reacties van de kinderen waren over het algemeen erg positief, ze vonden de robot erg leuk om mee te 'spelen'. Uiteindelijk ging het er ons dan ook vooral om hoe de kinderen zouden reageren op RNata. Het idee is om het onderzoek ook uit te voeren zonder RNata en dan de twee groepen te vergelijken om te zien of er verschillen zijn. Het zou mooi zijn wanneer RNata een positief effect heeft en de kinderen meer en beter durven te laten zien wat ze werkelijk kunnen en weten van hun moedertaal.

Het gebruik van kindgerichte spraak in het Nederlands en Chinees

door **Mengru Han**

In het afgelopen jaar heb ik me samen met mijn collega's gefocust op het analyseren van twee verschillende aspecten van "kindgerichte spraak", oftewel de manier waarop een volwassene tegen kinderen praat. Hierbij keken we naar de spreeksnelheid van Nederlandse moeders, en naar het gebruik van taaltonen bij Chinese moeders wanneer ze (in Standaard Mandarijn) tegen hun kindje praten.

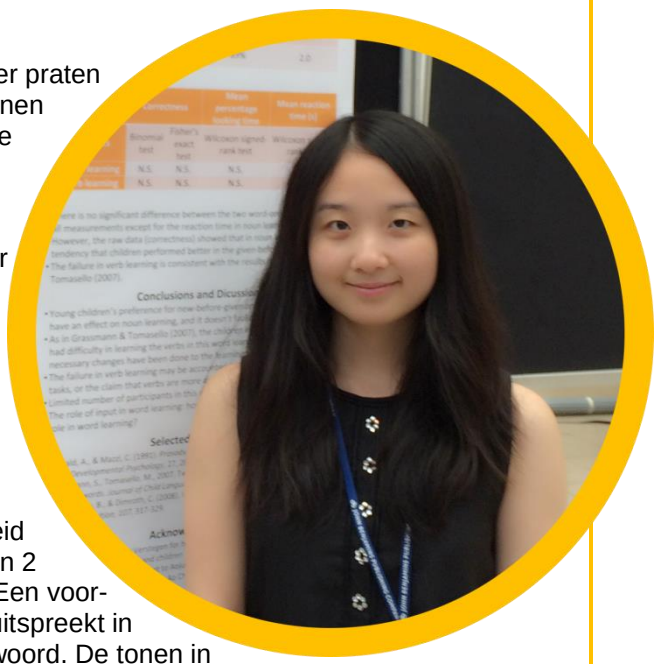

Allereerst kwamen we erachter dat Nederlandse moeders langzamer praten wanneer ze tegen kinderen praten dan wanneer ze tegen volwassenen praten. Dit kwam in het bijzonder doordat ze meer pauzes tussen de woorden laten vallen in de kindgerichte spraak. Deze pauzes duren echter niet langer dan de pauzes in hun spraak wanneer ze tegen volwassenen praatten. Een ander aspect dat onderzocht werd, was de introductie van nieuwe woorden in kindgerichte spraak. Wanneer moeders een nieuw woord introduceerden aan hun kinderen, werd de uitspraak van zowel het nieuwe woord, alsook de hele zin waarin het nieuwe woord voorkwam, langer gerekt. Dit zou ervoor kunnen zorgen dat kinderen de nieuwe woorden gemakkelijker leren.

Daarnaast werd ook gekeken naar Chinese kindgerichte spraak, en in het bijzonder het gebruik van taaltonen. In tegenstelling tot het Nederlands, is het Chinees een z.g. 'toontaal', waarbij er onderscheid gemaakt wordt tussen vier verschillende tonen: Toon 1 (gelijk), Toon 2 (stijgend), Toon 3 (eerst dalend, dan stijgend) en Toon 4 (dalend). Een voorbeeld: als je *'Nee'* met een stijgende of met een vallende intonatie uitspreekt in het Nederlands, verandert de toon niets aan de betekenis van het woord. De tonen in het Chinees daarentegen zijn wel bepalend voor de betekenis. De verwachting was dat deze tonen extra benadrukt zouden worden in kindgerichte spraak, zodat kinderen de woorden gemakkelijker oppikken. Hierbij werd in het bijzonder verwacht dat de laagste toon lager zou zijn, de hoogste toon hoger, en dat het verschil tussen de laagste en de hoogste toon groter zou zijn dan in volwassengerichte spraak (zie ook het onderzoek van Liu, Tsao & Kuhl, 2007 over Taiwans Mandarijn, een taal die vergelijkbaar is met het Standaard Mandarijn). In onze voorlopige analyses van 14 participanten, vonden we echter dat de toonhoogtes in kindgerichte spraak bij Chinese moeders in het geheel hoger uitvielen dan wanneer ze tegen volwassenen praatten, maar het verschil tussen de hoogste en de laagste toon is niet groter, waardoor er geen bewijs is dat de tonen extra benadrukt worden. Het is dus nog altijd onduidelijk waarom kindgerichte spraak bijdraagt aan het leren van tonen.

In het komende jaar gaan we ons verder bezig houden met de analyses van de verschillende aspecten van Nederlandse en Chinese kindgerichte spraak. Hierbij zullen we kijken naar o.a. het gebruik van tonen, klemtonen, ritme en intonatie, en zullen de twee talen verder met elkaar vergeleken worden.

Onderzoek naar taal en muziek

door **Ao Chen** & **Lisanne Geurts**

In het afgelopen jaar hebben we kindjes van 4 en 12 maanden oud getest voor verschillende onderzoeken naar de samenhang tussen muziek en taal. In het bijzonder werd hierbij gekeken naar toonhoogte. Het Chinees (Standaard Mandarijn) is een toontaal, wat betekent dat de toon waarop je een woord uitspreekt bepaalt wat de betekenis van het woord is (zie ook het stuk van Mengru Han). Ook muziek bestaat uit variaties in toonhoogte. Om een onderscheid te kunnen maken tussen verschillende taaltonen en verschillende muzikale melodieën, is het dus van belang dat een kind verschillen in toonhoogte op kan merken. Wat wij wilden onderzoeken, was of de vaardigheid om toonhoogtes van elkaar te onderscheiden zich apart ontwikkelt voor taaltonen en muziektonen, of dat het eerder een algemene vaardigheid is die aan de basis ligt van de verdere taal- en muziekontwikkeling.

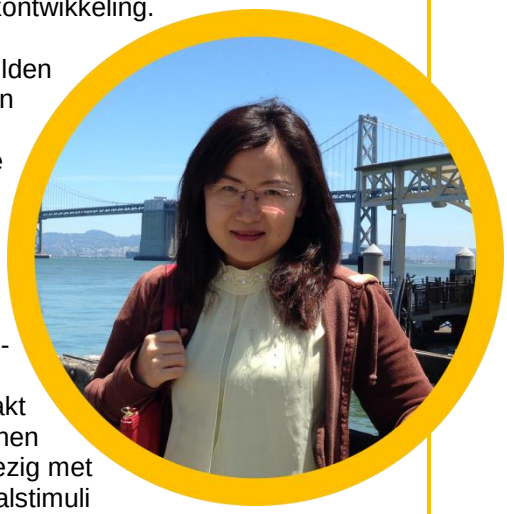

Het eerste onderzoek focuste zich op de waarneming van toonhoogtes. Hierbij wilden we onderzoeken of de ontwikkeling van de waarneming van toonhoogte in taal, en de waarneming van toonhoogte in muziek samenliepen met elkaar. We onderzochten dit door middel van een kijk- en luistertaakje, waarbij Nederlands lerende kinderen zowel Chinese taaltonen als korte muzikale melodieën te horen kregen. Hieruit bleek dat kinderen van 4 maanden oud moeite hadden om een onderscheid te maken tussen toonhoogtes in zowel taal als in muziek, terwijl de kinderen van 12 maanden oud hier wel in slaagden, in beide domeinen. Dit suggereert dat het waarnemen van toonhoogte niet gebonden is aan één domein, maar dat het als algemene basis fungeert voor complexere taal- en muziekvaardigheden. Voor dit onderzoek werd echter steeds gebruik gemaakt van dezelfde spreker en melodie, waardoor een onderscheid tussen de stimuli gemaakt kon worden op basis van akoestische verschillen, zonder dat de 'vorm' van de tonen daadwerkelijk eruit gefilterd moest worden. Om deze reden zijn we momenteel bezig met een vervolg van dit onderzoek. In dit vervolgonderzoek maken we gebruik van taalstimuli waarbij verschillende sprekers dezelfde tonen uitspreken, en muzikale stimuli waarbij dezelfde melodie steeds op verschillende plaatsen op het keyboard afgespeeld wordt, zodat er minder teruggevallen kan worden op de akoestische verschillen. Dit onderzoek zal in de eerste helft van het komende jaar nog vervolgd worden met kindjes van 4 maanden oud.

Een tweede onderzoek richtte zich op de reactie van het brein op soortgelijke muzikale en talige geluiden. Dit onderzoek werd uitgevoerd met behulp van EEG, waarmee hersengolven gemeten kunnen worden door middel van een soort 'hightech badmutsje'. De muzikale melodieën bestonden steeds uit drie verschillende tonen. Wat bleek, was dat kinderen van 4 maanden oud alleen reageerden op de eerste toon, terwijl kinderen van 12 maanden oud op alle drie de tonen individueel reageerden. Daarnaast werd ditzelfde onderzoek ook in Australië (Sydney) uitgevoerd, waardoor de data van de Australische en Nederlandse baby's met elkaar vergeleken konden worden. Hoewel beweerd wordt dat het Nederlands en Engels vergelijkbare intonaties hebben, lijkt het erop dat de Nederlandse baby's sterker reageren op de verschillen tussen muzikale melodieën en taaltonen dan de Australische kinderen. Er moet echter meer onderzoek gedaan worden om dit te kunnen verklaren.

In het komende jaar gaan we verder met het analyseren van de EEG-studie en het testen van kinderen voor het vervolg van de kijk- en luistertaak. Daarnaast zullen we meer onderzoek gaan doen naar de hersenreacties van jonge kinderen op spraak. Naast het onderzoeken van kinderen zonder verhoogd risico op taalproblemen, zullen we ook kinderen gaan testen waarvan tenminste één van de ouders dyslectisch is. Hierbij willen we erachter komen hoe de kennis van klanken in de moedertaal en de woordenschat zich interactief ontwikkelen, en of kinderen met een verhoogd risico op dyslexie een andere ontwikkeling laten zien hierin dan kinderen zonder dit risico.

Onderzoeken in 2017

Voor welke onderzoeken kunt u o.a. benaderd worden het komende jaar?

Klankperceptie en woordleren

Onderzoeker: *Ao Chen*
Leeftijd: *19-20 maanden*
Bijzonderheden: *zowel kinderen met als zonder familiair risico op dyslexie kunnen meedoen.*

In het kort:
EEG-onderzoek waarin gekeken wordt hoe goed kinderen klanken in de moedertaal kunnen onderscheiden die erg op elkaar lijken, en hoe dit samenhangt met het leren van nieuwe woorden waarin deze klanken voorkomen.

Muziek en taal (vervolg)

Onderzoeker: *Ao Chen*
Leeftijd: *4 maanden*
Bijzonderheden: *laatste participanten voor het onderzoek naar de waarneming van toonhoogtes.*

In het kort:
Luistertaakje waarin onderzocht wordt hoe goed kinderen onderscheid kunnen maken tussen diverse toonhoogtes in muziek en taal.

Woorden ontdekken in spraak

Onderzoeker: *Brigitta Keij*
Leeftijd: *10 maanden*
Bijzonderheden: *Vervolg op het promotieonderzoek van Brigitta Keij*

In het kort:
Taak waarin onderzocht wordt hoe kinderen nieuwe woorden ontdekken in gesproken taal.

Vervolgonderzoek spraakperceptie

Onderzoeker: *Maartje de Klerk*
Leeftijd: *3-4 jaar*
Bijzonderheden: *alleen kinderen die op de leeftijd van 6 of 8 maanden oud ook hebben meegedaan kunnen deelnemen aan dit onderzoek.*

In het kort:
Vervolgonderzoek op een klankperceptietaak van enkele jaren geleden, waarbij proefpersonen van toen opnieuw uitgenodigd worden om te zien hoe deze taak samenhangt met de taalontwikkeling op dit moment.

Nieuw kind aanmelden?

Heeft u al eerder een kind aangemeld? Schrijf nieuwe broertjes of zusjes gemakkelijk in via onze selfservice pagina.

Wilt u zich voor het eerst aanmelden? Ga dan naar het online inschrijfformulier.

Hartelijk dank!

Liever uitschrijven?

Bent u inmiddels verhuisd, heeft u geen tijd meer om mee te doen of is er een andere reden waardoor u zich wilt uitschrijven? U kunt uw kind eenvoudig, zonder opgave van redenen, uitschrijven via onze selfservice pagina. We zullen u dan niet meer benaderen.

Heeft u vragen of opmerkingen n.a.v. deze nieuwsbrief? U kunt deze mailen naar babylabutrecht@uu.nl. Wij zullen u zo snel mogelijk beantwoorden.

Graag tot ziens in het Babylab!

Met vriendelijke groet,
Het Babylab team van de Universiteit Utrecht

Universiteit Utrecht